

СТАНОВИЩЕ

от д-р Силвина Димитрова Илиева – доцент в ТУ-София, Филиал Пловдив

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по: област на висше образование: 8. Изкуства

професионално направление: 8.2 Изобразително изкуство (Шрифт и типография).

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 98 от 19.11.2024 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Естетическо възпитание“ към Педагогически факултет, като кандидат участва главен асистент д-р **Надежда Недялкова Ангелова** от катедра „Естетическо възпитание“ към Педагогическия факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед № P22-84 от 17.01.2025 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ПУ по област на висшето образование **8. Изкуства**, професионално направление **8.2 Изобразително изкуство** (Шрифт и типография), **обявен за нуждите на катедра „Естетическо възпитание“** към Педагогически факултет.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат**:

Гл. асистент д-р **Надежда Недялкова Ангелова** от катедра „Естетическо възпитание“ към Педагогическия факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

Представеният от гл. асистент д-р **Надежда Недялкова Ангелова** комплект материали на хартиен и електронен носител **е в съответствие** с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включва следните документи:

- молба по образец до ректора за допускане до участие в конкурса;
- автобиография по европейски формат;
- диплома за висше образование с придобита ОКС „магистър“;
- диплома за образователна и научна степен „доктор“;
- списък на научните трудове;
- научни трудове (копия на публикациите);
- списък на цитиранията;
- справка за съответствие с минималните национални и допълнителните факултетни изисквания;
- анотации на материалите по чл. 65. от ПРАСПУ (на български и чужд език);
- самооценка на приносите;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- удостоверение за трудов стаж;

- документи за учебна работа;
- документи за научноизследователска работа;
- документи, отнасящи се до художествено-творческа дейност;
- документи съобразно допълнителните изисквания на съответния факултет;
- други документи.

Кандидатът гл. ас. д-р **Надежда Недялкова Ангелова** е приложила общо 8 научни труда, от които 1 монография, 3 статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни, 4 статии и доклади, публикувани в нереферирани рецензирани издания (включително и в НАЦИД), за художествено-творческата дейност е приложила списък с 3 реализирани авторски продукта в областта на изкуствата и една поддържаща творческа изява или участие в колективен продукт в областта на изкуствата. Участвала е в 5 научноизследователски проекта. Разпределението на научните трудове по съответни рубрики е както следва 6 на български език и 2 на английски език. От тях само 1 е в съавторство с още един автор, всички други са самостоятелни.

Кратки биографични данни на кандидата

Кандидатът д-р Надежда Ангелова е родена в Пловдив. Завършва през 2000 г. средното си образование в НХГ „Цанко Лавренов“ – Пловдив, специалност „Стенопис“ с Награда за най-висок успех на випуска и Държавна стипендия за отличен успех. През 2010 г. завършва бакалавърска степен по „Комуникационен дизайн“ в Университета за приложни науки в Дюселдорф, Германия с Немска национална стипендия за отличен успех, професионални постижения и изявена социална активност по време на обучението. През 2014 г. завършва магистърска степен по „Комуникационен дизайн“ в същия Университет. През 2020 г. защитава докторска дисертация в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Методика на обучението по изобразително изкуство на тема: „Обучението по шрифт и типография в графичния дизайн във висшето училище“. Започва творческия си път още през 1996 г., а от 2007 г. работи като Комуникационен дизайнер на свободна практика (фриленсър). В периода 2008-2014 г. натрупва професионален опит в комуникационния дизайн при разнообразни работодатели в Германия – филмово студио, дизайнерско бюро, рекламни агенции и архитектурно бюро. Започва преподавателската си дейност през 2014 г., когато се връща в България. Първо в частен колеж „Омега“, след това в АМТИИ – Пловдив като хоноруван преподавател 2014-2016 г. и като „асистент“ в периода 2017-2018 г. През 2018 г. е назначена на длъжност „асистент“ към катедра „Естетическо възпитание“ на Педагогическия факултет. От 2023 г. до настоящият момент заема длъжността „главен асистент“ към същата катедра и факултет. Член е на различни научно-изследователски и професионални организации.

Познавам гл. ас. д-р Надежда Ангелова от почти десет години като уважаван, мотивиращ и вдъхновяващ преподавател, следващ и създаващ съвременните тенденции в образованието. Също така като изключителен професионалист и колега с неизчерпаема енергия, елегантно чувство за хумор и отлични умения за работа в екип, което считам че ѝ

помага изключително много при работата със студенти в областта на графичния дизайн. Като учен и творец тя винаги се придържа към най-високите съвременни стандарти, за което свидетелстват научната ѝ и художествено-творческа продукция.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на учебно-педагогическа дейност

Гл. ас. д-р Надежда Ангелова преподава 9 различни специални, учебни дисциплини на специалност „Графичен дизайн с реклама“, водила е 7 учебни дисциплини на специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ и още 2 учебни дисциплини в специалностите „Начална училищна педагогика“ и „Начална училищна педагогика с чужд език“, всички изброени за редовно обучение в ОКС „бакалавър“. Те са свързани с изобразителните изкуства (ПН 8.2), а в по-голямата си част и с дизайна – Шрифт и типография, Дизайн на книгата, Дизайн на периодични издания, Рекламен дизайн, Дизайн на презентация, Графичен дизайн, Компютърни приложения в графичния дизайн, Портфолио и презентирание и др.

Активно работи с дипломанти като е ръководител на 18 (за представения период) успешно защитили дипломанти в ОКС „бакалавър“ и рецензент на трима в в ОКС „бакалавър“ и в ОКС „магистър“. Научен консултант е на студенти при разработка на публикации. Ръководи и организира художествено-творческата дейност на студентите от специалност „Графичен дизайн с реклама“ като изложби и конкурси и др. Инициира, организира и провежда ДИЗАЙН-ДИАЛОГ – срещи между студенти от специалности „Графичен дизайн с реклама“ и „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ към Педагогическия факултет и специалисти от професионалната област.

Преподавателската дейност на гл. ас. д-р Надежда Ангелова е обезпечена с над 900 часа аудиторна и извънаудиторна заетост през последната академична година, с дисциплини пряко кореспондиращи с обявения конкурс. В преподавателската си работа гл. ас. д-р Надежда Ангелова използва иновативни методи, основани на съвременната наука и технологии в образованието, което води до подобряване на качеството на образователния процес и на цялостната култура на студентите.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Надежда Ангелова участва в обявения конкурс за „доцент“ с 8 научни публикации. Разпределението на научните трудове е както следва: хабилитационен труд – монография (показател В), 3 доклада (два самостоятелни и един в съавторство с един автор), публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни (*Scopus*), 4 самостоятелни статии и доклади, публикувани в нереперирани рецензирани издания (показател Г), списък с 3 реализирани авторски продукта в областта на изкуствата и една поддържаща творческа изява или участие в колективен продукт в областта на изкуствата (показател Г). Кандидатът представя списък с 12 цитирания – едно в монографии и колективни томове с научно рецензиране, останалите в нереперирани списания с научно

рецензиране (показател Д). Приложен е и списък с участие в 5 научноизследователски проекта – 4 национални и един международен (показател Е).

В структурен и съдържателен аспект монографията е изградена изключително професионално. Структурирана е в три части. В нея се разглеждат въпроси от областта на художественото оформление на печатната книга и представя авторска методика за създаване на висококачествен професионален дизайн на съвременни книги. Компетентно са изяснени теоретичните аспекти на развитието на облика на книгата през вековете, коментирани са значимостта на книгата и перспективите на нейното бъдеще. Подробно са проучени методите на оформление на книги на значими автори, като е обърнато специално внимание на подходите в работния процес и критерии за качество на дизайна. Прецизно е разработена методика за художествено оформление на печатната книга. Методиката бива подложена на експериментална проверка за установяване на нейната приложимост в професионалната дейност на дизайнерите на книги и в специализираното обучение в тази област. Анализът на резултатите от експеримента потвърждават приложимостта на разработената методика. В края на изследването към най-важните изводи и заключения са очертани перспективите и възможности за последващо развитие на темата.

В научните публикации, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни (*Scopus*) кандидатът се съсредоточава върху няколко изследователски проблема – интегриране на компетентностния подход в образователния процес по изкуства, технологичния процес отново с акцент върху методиката и критериите за създаване на качествени дигитални учебни илюстрации за обучение на деца.

В групата на научните публикации, публикувани в нереперирани рецензирани издания е акцентирано върху три основни теми – интелектуалната собственост и авторското право в специалности с художествено-творческа ориентация, шрифт и типографско оформление на текст с висока четливост и изкуственият интелект, като се конкретизира иновативното му интегриране в интердисциплинарното обучение чрез изкуства.

Проектите и участия с художествено-творчески характер, които са изброени към показател „Г“ включват три реализирани авторски продукта в областта на дизайна – оформление на книгата „Галактически приказки“ и рекламни материали за представянето ѝ, рекламни материали за “Orane Factory” и рекламна кампания за “14 STEPS”, както и една поддържаща творческа изява или участие в колективен продукт в областта на изкуствата, реализирана с участие в групов изложба „Вдъхновение“ на преподаватели на Пловдивския Университет, Катедра „Естетическо възпитание“.

Към дейността на кандидата следва да се добави и участието като член на изследователски екипи в два университетски, два национални, образователни и научноизследователски проекта и един международен проект. Участието ѝ на национални семинари и международни научни конференции. От приложените справки личи активността на кандидата в две плоскости: преподавателска и научноизследователска (включително художествено-творческа), между които протича постоянен трансфер.

Приноси (научни, научно-приложни, приложни) и цитирания

Обобщавайки съдържанието на представената в конкурса научна продукция, основните приноси могат да се групират, както следва:

Научни (теоретични) приноси:

- Монографията [1] представя теоретичната основа за художественото оформление на печатни книги чрез исторически преглед, анализ на еволюцията на облика на книгата и очертаване на бъдещите перспективи в областта.
- В публикации [5] и [6] се анализират отношението на студентите и състоянието на обучението по темите за интелектуалната собственост и авторското право в художествено-творческите специалности. Тези трудове изтъкват съществуващите пропуски и изисквания за повишаване на информираността и професионализма.
- Публикация [8] представя нов концептуален анализ и предложение за интегриране на изкуствения интелект в интердисциплинарното обучение, неговите възможности и ограничения в образователната среда.

Научно-приложни приноси:

- Разработен е критериален апарат, подкрепен от рангова скала, за обективна оценка на четливостта на текста като чрез експериментална проверка се демонстрират нови показатели в типографското оформление, което води до подобряване на оценката на типографските качества чрез обективни инструменти. [7]
- Чрез анкетни проучвания се анализират мненията на студентите и се представят потвърдителни факти за нуждата от обучение по въпросите за интелектуалната собственост и авторското право в художествено-творческите специалности. Анализът от проучвания предоставя конкретни данни, които потвърждават съществуващите проблеми. Обоснована е проблемната област чрез количествен анализ. [5] и [6]

Приложни приноси:

- Представен е практически опит с интегрирането на компетентностния подход чрез проект за създаване на серия плакати, при които шрифтът и дизайнът играят ключова роля. Резултатите от проекта демонстрират приложимостта на новия подход. Практически е доказана ефективността на компетентностния подход в изкуствата. [2]
- В публикации [3] и [4] се описват се технологични процеси и критерии за създаване на дигитални учебни илюстрации, които имитират реалния работен процес на графичния дизайнер и подпомагат обучението на студентите. Разработени са конкретни технологични процеси и критерии за оценка на илюстрациите, а експерименталната проверка показва успешното приложение на тези методи.

Методически приноси:

- Методическата част на монографията [1] съдържа разработка на систематична методика за художествено оформление на печатни книги, включваща конкретни критерии за дизайн и оценка на експерименталните резултати. В нея са формулирани

нови методи и критерии за оценка в дизайна на книги. Експерименталната проверка потвърждава ефективността на методиката.

- В публикация [7] е разработен инструмент за оценка на типографското оформление чрез чеклист и рангова скала. Изграден е систематизиран критериален апарат, който служи като методически инструмент за контрол и оценка.

Представената характеристика и положителната ми оценка за качеството на депозираните материали от гл. ас. д-р Надежда Ангелова за участие в настоящия конкурс показва, че са налице безспорни индикации за сериозни научни, научно-приложни, приложни и методически приноси в областта на дизайна и в обучението по дизайн на студенти. Считаю, че представените научни трудове са лично дело на автора.

За значимостта на научната продукция на д-р Надежда Ангелова може да се съди и по документално удостоверените цитирания, което означава, че нейните трудове са известни сред научната колегия. Кандидатът е представил справка за 12 цитирания. От тях едно е в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 11 са в неререферирани списания с научно рецензиране.

От приложената справка за изпълнение на минималните национални изисквания, е видно, че гл. ас. д-р Надежда Ангелова има 50 точки по показател А, 100 т. по показател В, 235 т. по показател Г, 60 т. по показател Д и 80 т. по показател Е, т.е. общият брой точки е 525 при изискуеми 360 т. Допълнително има 85 т. от Допълнителните изисквания на Педагогическия факултет. Налице е пълно покриване на минималните национални изисквания и дори значително надвишаване на точките по някои показатели. Налице е и пълно покриване на допълнителните изисквания, наложени от Педагогическия факултет при ПУ за съответната академична длъжност.

3. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки по представените материали за конкурса.

Имам две препоръки – първата е за справката самооценка на приносите, би могла да бъде структурирана по-ясно, като включва основните видове приноси, според актуалната класификация, както и да не бъдат включвани тези, които не обхваща конкурсът. Втора препоръка касае бъдещите изследвания и разработки на кандидата – препоръчвам да бъдат публикувани предимно в реферирани и индексирани научни издания, особено в такива в чужбина, включени в „световноизвестни бази данни с научна информация“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Надежда Ангелова **отговарят на всички** изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и за придобиване на АД

„главен асистент“. В работите на кандидата има оригинални научно-приложни, приложни и методически приноси, които са получили признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, реферирани и индексирани в световни бази данни. Теоретичните разработки на кандидата имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на гл. ас. д-р Надежда Ангелова **е несъмнена**.

Постигнатите от гл. ас. д-р Надежда Ангелова резултати в учебната и научно-изследователската дейност, напълно съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на Педагогически факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни, приложни и методически приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и **убедено да препоръчам** на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Педагогически факултет за избор на гл. асистент д-р **Надежда Недялкова Ангелова** на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висшето образование **8. Изкуства**, професионално направление **8.2 Изобразително изкуство (Шрифт и типография)**.

11.03.2025 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Силвина Димитрова Илиева